

Málefni flóttafólks - ábyrgð og kostnaður

Fjármálaráðstefna sveitarfélaga
30. október 2020

Tryggvi Þórhallsson lögfr. hjá sambandinu

Hvaða hóp erum við að tala um?

- Innflytjendur: Einstaklingar fæddir erlendis og eiga foreldra, og báða afa og ömmur, sem öll eru fædd erlendis
- Hælisleitendur: Þeir sem eiga umsókn um alþjóðlega vernd
- Flóttafólk: Innflytjendur sem fá réttarstöðu samkvæmt ákvörðun stjórnvalda á grundvelli tilgreindra ákvæða útlendingalaga, m.a. um alþjóðlega vernd

Móttakan muni því ná til einstaklinga sem hlotið hafa alþjóðlega vernd á grundvelli 1. og 2. mgr. 37. gr. laga um útlendinga, einstaklinga sem fengið hafa dvalarleyfi vegna fjölskyldusameiningar við flóttamann sem fengið hefur stöðu skv. 37. gr., ríkisfangslausra einstaklinga sem hlotið hafa vernd á grundvelli sömu greinar og skv. 39. gr. sömu laga, hópa flóttafólks, sbr. 43. gr. sömu laga og einstaklinga sem fengið hafa dvalarleyfi hér á landi á grundvelli mannúðarsjónarmiða, sbr. 74. gr. sömu laga. Meiri hlutinn leggur einnig til breytingu á fyrirsögn frumvarpsins til samræmis við framangreinda breytingartillögu um þá einstaklinga sem móttakan mun taka til.

Úr nefndaráliti meirihluta velferðarnefndar Alþingis dags. 11. júní 2020 við umfjöllun um breytingar á lögum um málefni innflytjenda vegna samræmdrar móttöku flóttafólks

„... skv. ákvörðun stjórnvalda“

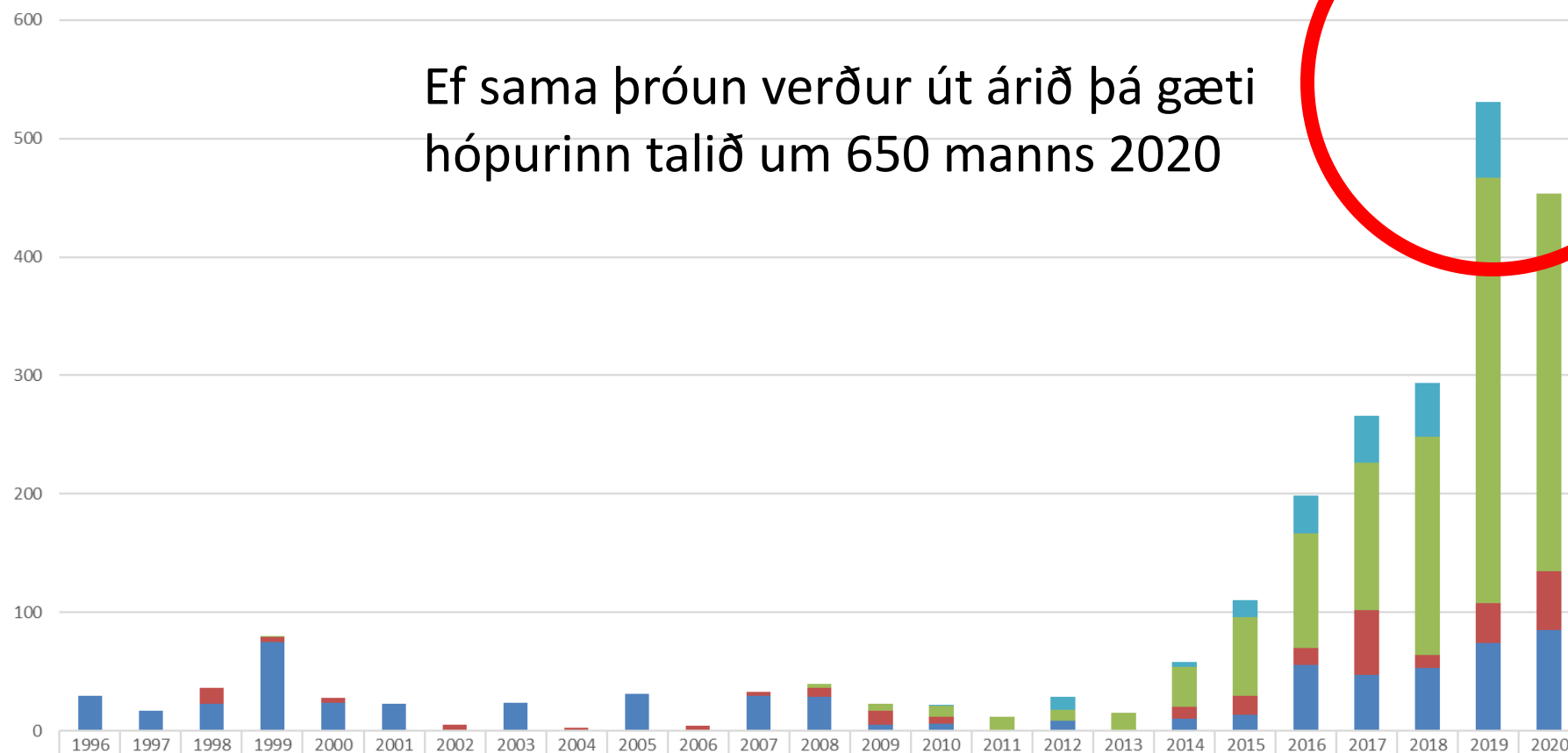
- Ákvörðunin hefur áhrif → skapar rétt til þjónustu/stuðnings
 - Almannatryggingakerfið
 - Sjúkratryggingar og heilbrigðisþjónusta
 - Vinnumarkaðsúrræði
 - Grunnþjónusta sveitarfélaga, þ.m.t. skólaþjónusta
 - Þjónusta við fatlað fólk
 - Barnavernd
- Innflytjendur á grundvelli EES-reglna → engin ákvörðun auk ákvæða um að þeir eigi fé til framfærslu
- Hælisleitendur eru að meginstefnu til á ábyrgð ríkisins

Nýir íbúar

Tölur t.o.m. ágúst 2020

Um 50 manns fengu stöðu í september

Ef sama þróun verður út árið þá gæti hópurinn talið um 650 manns 2020

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kvótaflóttafólk	30	17	23	75	24	23		24		31		30	29	5	6		9		10	14	56	47	53	74	85
Mannúðarleyfi			13	4	4		5		3		4	3	7	12	6	1	0	1	10	16	14	55	11	34	50
Verndaleyfi				1									4	6	9	11	9	14	34	66	97	124	184	359	318
Fjölskyldusameiningar															1	0	11	0	4	14	32	40	46	64	

■ Kvótaflóttafólk ■ Mannúðarleyfi ■ Verndaleyfi ■ Fjölskyldusameiningar

Nýtt verkefni - eiga sveitarfélögin að sinna því?

Tímabil	Tveggja ára reglan kr.	Aukning frá fyrra		Sérstök aðstoð kr.	Aukning frá fyrra		Alls	Aukning frá fyrra
		tímabili %	Hlutfall af heild %		tímabili %	Hlutfall af heild %		tímabili %
Nóv. 2012-okt. 2013	41.557.415	-	78%	11.853.795	-	22%	53.411.210	-
Nóv. 2013-okt. 2014	52.865.255	27%	90%	6.077.493	-49%	10%	58.942.748	10%
Nóv. 2014-okt. 2015	78.079.045	48%	86%	12.450.591	105%	14%	90.529.636	54%
Nóv. 2015-okt. 2016	126.452.317	62%	85%	22.342.715	79%	15%	148.795.032	64%
Nóv. 2016-okt. 2017	181.123.208	43%	93%	13.770.007	-38%	7%	194.893.215	31%
Nóv. 2017-okt. 2018	215.758.826	19%	89%	26.051.108	89%	11%	241.809.934	24%
Nóv. 2018-okt. 2019	471.894.410	119%	93%	33.135.144	27%	7%	505.029.554	101%

- Ríkið endurgreiðir „veitta aðstoð“ af hálfu „dvalarsveitarfélags“

Hvatar í uppbyggingu þjónustu og fjármögnun

- Úr erindi Sigurðar H. Helgasonar skrifstofustjóra í fjármálaráðuneyti á fjármálaráðstefnu sveitarfélaga 2017:
 - Er auðveldara fyrir ráðuneyti að setja kröfur á sveitarfélög fremur en að fá fjárveitingu til að takast á við verkefni?
 - Sækjast sveitarfélög eftir ákveðnari og staðlaðari skyldum til að geta gert kröfu um tekjur frá ríkissjóði?
 - Ýta réttindakerfi og jöfnunarkerfið undir skapandi flokkunarfræði og greiningarverðbólgu?
- Sigurður taldi málefni flóttafólks vera dæmi um „fjölþætta og almenna þjónustu sem sveitarfélög geta leyst mun betur en ríkið“

Samræmd móttaka

- ✓ Þjónustusamningur FEL við sveitarfélög sem velja að vera móttökusveitarfélag
 - Greitt fyrir það sem er umfram grunn
 - Hvati fyrir sveitarfélög að taka þátt
- ✓ Greiðslur til þriggja ára
- ✓ Aukið hlutverk ríkisstofnana
 - Fjölmeningarsetur sér um pörun á grundvelli áætlunar um fjölda
 - Vinnumálastofnun annast samfélagsfræðslu og íslenskukennslu
- ✓ Lagabreytingar

... við tóku langir og strangir fundir

Álit HLH Ráðgjafar

Niðurstaða

- Leggjum til að sveitarfélög gangi að skammtímasamningi við ríkið um samræmda móttöku flóttafólks.
- Áhersla verði lögð á að um reynsluverkefni er um að ræða
- Sveitarfélögin haldi utan um samræmt verkbókhald á reynslutímanum og verkefni gert upp í heild sinni í lok samningstímans.
- Þær upplýsingar verði svo nýttar við gerð nýrra samninga um verkefnið

Staðan núna

- Reynsluverkefni til 12 mánaða
- Kröfulýsing
- Afturvirkni frá og með 1. apríl 2020
- Kostnaðarlíkan á grundvelli stöðugilda
 - Á landsvísu er reiknað með 10 stöðugildum 2020 og 13 stöðugildum 2021
 - Stöðugildið leggur sig á 12 m.kr.
 - Þróunarsjóður upp á 20 m.kr.
- Áfram endurgreiðsla á fjárhagsaðstoð í tvö ár og á sérstökum viðbótarhúsnæðisstuðningi í eitt ár
- Lagabreytingar á þingmálaskrá vetrarins

Flokkun	Klst.	Ár 1	
		% hlutf.	Kostn.
Alþjóðleg vernd - Komin til landsins			
Einstk. án barns - Alþjóðleg vernd	75	3,89%	461.365
Hjón án barns - Alþjóðleg vernd	87,5	4,54%	538.259
Einst. með barn/börn - Alþjóðleg vernd	113	5,86%	695.123
Hjón með barn/börn - Alþjóðleg vernd	126,5	6,56%	778.169
Kvótaflóttafólk - Ekki komin til landsins			
Einstk. án barns - Kvótaflóttafólk	97	5,03%	596.698
Hjón án barns - Kvótaflóttafólk	109,5	5,68%	673.593
Einst. með barn/börn - Kvótaflóttafólk	143	7,42%	879.669
Hjón með barn/börn - Kvótaflóttafólk	156,5	8,12%	962.715

Hækkandi fjárhagsrammi en...

	Reikningur 2019	Fjárlög 2020	Frumvarp 2021
Fjölmeningarsetur (07-329)	55,5	39,5	39,9
Kostnaður skv. 15. gr. laga nr. 40/1991 (07-999-110)	145	333,3	334,7
Innflytjendaráð og málefni flóttamanna (07-999-149)	629,3	792,9	893,5
	<u>829,8</u>	<u>1.165,7</u>	<u>1.268,1</u>

- Mikil samkeppni um framlög
 - VMST, Fjölmeningarsetur, RKÍ o.fl.
- Óvissa um fjölda flóttafólks
 - 100 m.kr. aukning vegna hóps á Lesbos
- Vöntun vegna endurgreiðslu fjárhagsaðstoðar
 - Gert er ráð fyrir endurgreiðslur verði 600 m.kr. 2020

Hvað svo?

- Unnið verður úr 12 mánaða tímabili reynsluverkefnis
- Megináhersla á öflun upplýsinga - verkbókhald
- Fast verði haldið við þá kröfu að greiðslur komi vegna þyngsta endans í lögbundinni þjónustu
- Þróa leiðir til þess að mæta útlögðum kostnaði sveitarfélaga við að mæta húsnæðisþörfum
- Lengja tímabil endurgreiðslu á fjárhagsaðstoð upp í þrjú ár
- Tryggja gegnsæi um ráðstöfun á fjárheimildum
 - Verkefni VMST og Fjölmenningsseturs verði innan þeirra ramma

The background consists of numerous overlapping silhouettes of human heads in profile, facing right. Each silhouette is filled with crumpled paper of a different color, including shades of pink, yellow, red, orange, white, blue, green, purple, and grey. The silhouettes are layered, creating a sense of depth and movement.

Takk fyrir